

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie și Puica Viorica,

a judecat în ședință, fără citirea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului Hriplenco Vladimir, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2022 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui

*Hriplenco Vladimir XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, cu viza de
reședință în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 19.02.2021–27.04.2022;

Instanța de apel: 23.05.2022–18.10.2022;

Instanța de recurs: 13.01.2023–18.07.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din data de 27 aprilie 2022, Hriplenco Vladimir a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (2), 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, și condamnat în baza acestor Legi, stabilindu-i pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 217 alin. (2) Cod penal - 6 (șase) luni închisoare;

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pe epizodul părților vătămate Rohac Vitalie și Varvariuc Vasile - 1 (unu) an închisoare;

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pe epizodul părții vătămate Carp Elena - 1 (unu) an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Hriplenco Vladimir, pedeapsa definitivă de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate și prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 octombrie 2021, prin care a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d); 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la pedeapsa închisorii pe termen de 1 (unu) an 4 (patru luni), cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a menținut starea de arest până la definitivarea sentinței.

Termenul executării pedepsei în privința inculpatului Hriplenco Vladimir, s-a calculat din data de 27 aprilie 2022, cu includerea termenului de pedeapsă executat potrivit sentinței cumulate a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 octombrie 2021.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Rohac Vitalie și s-a încasat din contul inculpatului Hriplenco Vladimir, în beneficiul părții vătămate, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune - suma de 2 500 (două mii cinci sute) lei.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Varvariuc Vasile și s-a încasat din contul inculpatului Hriplenco Vladimir, în beneficiul părții vătămate, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune - suma de 3 500 (trei mii cinci sute) lei.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Carp Elena și s-a încasat din contul inculpatului Hriplenco Vladimir, în beneficiul părții vătămate, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune - suma de 4 000 (patru mii) lei.

Cererea procurorului, cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare în sumă totală de 1 680 (una mie șase sute optzeci) lei, s-a admis, cu încasarea de la inculpatul Hriplenco Vladimir, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/-1-R-102 din 27 ianuarie 2021.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, Hriplenco Vladimir, la 12 ianuarie 2021, în perioada orelor 09:00 și până aproximativ la orele 14:00 în momentul în care a fost reținut de către colaboratorii de poliție, pe str. Copăceni, 29 din mun. Chișinău, cunoscând cu certitudine că circulația substanțelor psihotrope și analogul acestora este interzisă, intenționat, a păstrat asupra sa fără scop de înstrăinare un pachet din polimer cu o masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare galbenă. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/-1-R102 din 27 ianuarie 2021, masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare galbenă cu masa totală de 0,06 g, ridicată de la Hriplenco Vladimir, reprezintă produs etnobotanic ce conține canabinoidul sintetic MDMB (N)- 022, care este analog al substanței 5F-MMBPINACA. Conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23 ianuarie 2006, masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare galbenă cu greutatea de 0,06 gr îmbibat cu canabinoidul sintetic MDMB (N)-022, care constituie analog al substanței psihotropă 5F-MMB-PINACA, depistată asupra lui Hriplenco Vladimir se atribuie la cantități mari.

Astfel, Hriplenco Vladimir, a comis infracțiunea prevăzută de *art. 217 alin. (2) Cod penal* și anume: păstrarea, transportarea analogilor drogurilor, etnobotanicelor, săvârșite în proporții mari, fără scop de înstrăinare.

Tot el, Hriplenco Vladimir, a comis o faptă prejudiciabilă prevăzută de legea penală și pasibilă de pedeapsă penală în următoarele circumstanțe: În perioada de timp 27 februarie 2021 – 02 martie 2021, intenționat și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, a pătruns în holul etajului 10 al blocului locativ situat pe str. XXXXX și profitând de faptul că nu este văzut de nimeni, a sustras în mod tainic o bicicletă de culoare galbenă cu inscripția „Starter”, în valoare de 3500 lei, ce aparține cet. Varvariuc Vasile și o bicicletă de culoare

roșie combinat cu negru, în valoare de 2500 lei, ce aparține cet. Rohac Vitalie, astfel, cauzând părților vătămate un prejudiciu material considerabil.

Astfel, Hriplenco Vladimir, a comis infracțiunea prevăzută de *art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal* și anume: furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrunderea în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot el, Hriplenco Vladimir, a săvârșit fapte prejudiciabile cu vinovăție, prevăzute de legea penală și pasibile de pedeapsa penală în următoarele circumstanțe: La data de 24 martie 2021 în perioada de timp 08:00-16:20, având scopul sustragerii pe ascuns din bunurile altei persoane în 3 scopul realizării intenției sale infracționale, îndreptate spre însușirea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin acces liber, a pătruns în scara blocului locativ situat în XXXXX, de unde a sustras pe ascuns de la etajul nr. 10 al blocului locativ situat pe adresa indicată supra, o bicicletă de model "Garion", prețul căreia este de 4 000 lei, ceea ce constituie daune în proporții considerabile, după care cu bunul sustras a plecat într-o direcție necunoscută.

Astfel, Hriplenco Vladimir, a comis infracțiunea prevăzută de *art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal* și anume: furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului, a declarat apel împotriva sentinței nominalizate, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care lui Hriplenco Vladimir, să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

3.1. În motivarea apelului, a invocat că pedeapsa sub formă de închisoare stabilită inculpatului Hriplenco Vladimir este prea aspră, or acesta și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii, cu toate că inițial acesta s-a eschivat de la prezentarea în fața instanței de judecată, acesta fiind anunțat în căutare, ulterior s-a prezentat la etapa cercetării judecătorești, fiind audiat și recunoscându-și vina.

Relevă că prima instanță urma să rețină în sarcina inculpatului art. 76 Cod penal – recunoașterea vinovăției, și să aplice la stabilirea pedepsei art. 78 Cod penal – efectele circumstanțelor atenuante.

Sușține că, la data de 04 noiembrie 2021, partea vătămată Carp Elena, a înaintat, instanței, acțiunea civilă (Vol.III, f.d.149), potrivit căreia comunică că prin acțiunile ilegale a inculpatului Hriplenco Vladimir, i-a fost cauzat un prejudiciu material ce s-a manifestat prin sustragerea bicicletei de model "Garion" la preț de 4 000 lei, solicitând încasarea din contul lui Hriplenco Vladimir, a prejudiciului material suportat. În asemenea circumstanțe relevă partea apărării că, partea vătămată urma să anexeze acte confirmatorii (bonuri, cecuri, facturi fiscale, etc) care să justifice dreptul de proprietate în privința bicicletei „Garion” și costul real al pagubei materiale.

Totodată, informează instanța că la 14.02.2022 a depus o cerere către Penitenciarul nr. 13 cu întrebarea „care este starea de sănătate actuală a deținutului Hriplenco Vladimir?”. Prin scrisoarea de răspuns nr. 11/M-67/22 din 11.03.2022, a fost informat că deținutul Hriplenco Vladimir se află la evidența medicală cu diagnosticul: „Tulburare mentală și comportament datorată utilizării drogurilor opiacee.”

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2022, a fost respins ca nefondat apelul avocatului în numele inculpatului Hriplenco Vladimir, fiind menținută fără modificări sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2022, privindu-l pe Hriplenco Vladimir.

În termenul executării pedepsei în privința inculpatului Hriplenco Vladimir – a include durata aflării în detenție din 11.08.2021 și până în momentul pronunțării prezentei decizii.

S-a respins cererea inculpatului Hriplenco Vladimir și a avocatului acestuia cu privire la constatarea condițiilor inumane de detenție și reducerea din pedeapsă ca fiind neîntemeiată.

4.1. Instanța de apel a constatat că instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia că, inculpatul Hriplenco Vladimir, a săvârșit infracțiunea prevăzută de în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, individualizată prin „păstrarea, transportarea analogilor drogurilor, etnobotanicelor, săvârșite în proporții mari, fără scop de înstrăinare”; art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, individualizată prin „furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrunderea în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile” episodul părților vătămate Rohac Vitalie și Varvariuc Vasile; art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod Penal, individualizată prin „furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile” episodul părții vătămate Carp Elena.

Cu referire la motivele invocate de apărare/inculpat precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului Hriplenco Vladimir și că acestuia urma a-i fi aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate pentru învinuirea adusă în baza art. art. 217 alin. (2); 186 alin. (2) lit. c), d); 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, Colegiul penal a constatat că prima instanță nu a admis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului menționat în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului Hriplenco Vladimir, Colegiul penal a reținut că: - sancțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, prevede aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de la 400 la 700 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 150 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an; și - sancțiunea art. 186 alin. (2) Cod penal, prevede aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani. Referitor la persoana inculpatului, instanța de judecată a constatat că Hriplenco Vladimir nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru (Vol. III, f.d.36,38).

Mai mult ca atât, instanța a constatat că inculpatul a fost anterior condamnat, iar la moment, acesta execută pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 08 octombrie 2021. Aceste concluzii rezultă din revendicarea anexată la materialele dosarului (Vol. III, f.d.31-32) cât și a sentințelor anexate la materialele cauzei.

Astfel, prin sentința Judecătorei raionului Ștefan Vodă din 19 decembrie 2012, Hriplenco Vladimir a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 200 ore (Vol. I, f.d.59-60).

Prin sentința Judecătorei raionului Ștefan Vodă din 22 mai 2013, Hriplenco Vladimir a fost condamnat în baza 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 180 ore, cu stabilirea pedepsei definitive, conform art. 85 Cod penal, sub formă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității (Vol. I, f.d.61-62).

Prin sentința Judecătorei Slobozia din 26 septembrie 2013, Hriplenco Vladimir a fost condamnat în baza 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani. Conform art. 85 Cod penal, la pedeapsa stabilită, fiind adăugat parțial pedeapsa neexecutată, stabilită prin sentința Judecătorei raionului Ștefan-Vodă din 22 mai 2013, calculând din 240 ore de muncă neremunerată în folosul comunității în 120 zile de închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu stabilirea pedepsei definitive sub forma închisorii pe un termen de 2 (doi) ani 3 (trei) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis (Vol. I, f.d.63-65).

Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 08 octombrie 2021, Hriplenco Vladimir a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei definitive, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin urmare ca circumstanță agravantă în privința inculpatului Hriplenco Vladimir, instanța a constatat, potrivit 77 alin. (1) lit. a) Cod penal - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară. Circumstanțe atenuante în privința inculpatului Hriplenco Vladimir, prevăzute la art. 76 Cod penal, nu au fost reținute.

Astfel, în împrejurările și circumstanțele constatate, Colegiul penal a constatat că instanța de judecată întemeiat a concluzionat că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă numai cu atragerea acestuia la răspundere penală, și numai aplicând față de acesta o pedeapsă privativă de libertate, or fiind anterior condamnat cu aplicarea unei pedepse non privative de libertate, concluziile necesare nu le-a dedus, ulterior săvârșind noi infracțiuni pentru care a fost condamnat la pedeapsa închisorii.

În cele din urmă, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Hriplenco Vladimir, v-a fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal.

Cu referire la solicitarea apelantului privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, instanța întemeiat a subliniat, că inculpatul anterior a fost condamnat pentru săvârșirea unor infracțiuni tangente, cu stabilirea unei pedepse cu închisoare, iar în cadrul desfășurării procesului a manifestat o atitudine neconștiincioasă și de ridiculare a autorității instanței, neprezentându-se la ședințele de judecată, motiv pentru care a fost dispusă anunțarea sa în căutare, totodată fiind suportate cheltuieli de administrare a cauzei suplimentare, iar toate aceste circumstanțe, în opinia instanței prevăd exclusiv scopul de a tergiversa neîntemeiat desfășurarea procesului penal, motiv care impune instanța să aprecieze că în privința inculpatului – aplicarea unei pedepse non-privative de libertate nu-și va face efectul propus.

La fel, inculpatul fiind anterior condamnat pentru multiple infracțiuni comise, a cărui obiect juridic special este tangent celui descris infracțiunii cercetată în prezenta sentință, nu a conștientizat consecințele comiterii unei astfel de infracțiuni, recidivând, argumente care impun aplicarea unei sancțiuni cu închisoare în privința inculpatului. Concomitent, instanța a relevat faptul că inculpatul a recunoscut integral vinovăția în comiterea infracțiunii, la faza urmăririi penale, a oferit declarații în acest sens, circumstanțe care instanța le-a luat în considerare și nu a aplicat o sancțiune mai aproape de cuantumul limitei maxime a pedepsei aplicabile. Totodată, instanța întemeiat a concluzionat că inculpatul întrunește condițiile impuse de legislația în vigoare în vederea alegerii unei pedepse cu aflarea în detenție pe termenul solicitat de acuzator și anume reieșind din prevederile legii penale, dar și din prezența circumstanțelor atenuante și agravante expuse supra.

Mai mult ca atât, raportat la conduita inculpatului dovedită pe întreg parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, la atitudinea față de faptele comise, comportamentul său, dar și luând în considerație faptul că inculpatul s-a eschivat de la prezența în ședința de judecată, au permis instanței de fond de a concluziona repetat că reeducarea lui Hriplenco Vladimir, este posibilă doar aplicându-i o pedeapsă penală cu închisoare în limitele sancțiunii normelor penale incriminate.

În ședința de judecată, la 28.06.2022, avocatul Iurie Mihalache împreună cu inculpatul Hriplenco Vladimir, a înaintat o cerere prin care susține că este de acord și solicită să fie aplicată în privința sa Legea cu privire la amnistie și să fie încetat procesul penal. Repectiv, după caracterul și gradul prejudiciabil, prin prisma art. 16 Cod penal, infracțiunile prevăzute la art. 217 alin. (2); 186 alin. (2) lit. c), d); 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - se clasifică ca fiind ușoare și mai puțin grave. Potrivit prevederilor art. 107 din Codul penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Instanța a conchis că inculpatului Hriplenco Vladimir, nu-i sunt aplicabile prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021 or, potrivit revendicării formei 246, în privința inculpatului anterior au mai fost aplicate prevederile art. 109 Cod penal pe cauza penală: - nr.2011340164, în baza art. 155 alin. (1) Cod penal, - nr.2013340095, în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, - nr.2012250201, în baza art. 186 alin. (2) Cod penal.(f.d.31-32, vol. III)

Prin urmare, în acest caz, luând în considerare că potrivit art. 6 alin. (1) lit. h) din Legea privind amnistia nr. 243 din 24 decembrie 2021, prevederile art. 1-5 din această lege nu se aplică persoanei: în privința căreia a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art. 109 din Codul penal nr.985/2002. Astfel, instanța a considerat că pe acest caz nu au fost întrunite condițiile necesare privind aplicarea amnistiei în privința lui Hriplenco Vladimir și va respinge cererea acestuia în acest aspect.

Cât privește solicitarea avocatului invocate în apel, privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, constatarea condițiilor de detenție contrar art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Colegiul penal a conchis că, această cerință a apelantului este nefondată și urmează a fi respinsă din

următoarele considerente: Art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală prevede că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța va reduce pedeapsa, calculându-se 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv.

Din informația prezentată instanței de apel, Hriplenco Vladimir a fost reținut la 11.08.2021 în cadrul dosarului penal nr. 1-21124586-12-1-20082021, fiind condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 08.10.2021 la 1 an și 4 luni, cu includerea duratei aflării în detenție din 11.08.2021.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal relevă, că în prezenta cauză penală, inculpatul Hriplenco Vladimir nu a avut calitatea de prevenit. Astfel, se respinge cererea inculpatului Hriplenco Vladimir și a avocatului acestuia cu privire la constatarea condițiilor inumane de detenție și reducerea din pedeapsă ca fiind neîntemeiată.

Totodată, sentința primei instanțe a fost atacată cu apel și în partea încasării acțiunii civile în beneficiul părții vătămate Carp Elena. Astfel, la data de 04 noiembrie 2021, partea vătămată Carp Elena, a înaintat, instanței, acțiunea civilă (Vol.III, f.d. 149), potrivit căreia comunică că prin acțiunile ilegale a inculpatului Hriplenco Vladimir, i-a fost cauzat un prejudiciu material ce s-a manifestat prin sustragerea bicicletei de model „Garion” la preț de 4 000 lei, a solicitat încasarea din contul lui Hriplenco Vladimir a prejudiciului material suportat. În sensul dat instanța de fond corect a relevat că bunul sustras îl reprezintă o bicicletă de model „Garion”, descris de partea vătămată și a cărui valoare a fost stabilită cert la suma de 4000 lei, or victima și-a motivat prețul.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului, prin care invocând incidența pct. 6), 8), 10) și 12) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2022 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2022, cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Hriplenco Vladimir, să-i fie stabilită o pedeapsă nonprivativă de libertate.

Admiterea cererilor depuse de către Hriplenco Vladimir privind constatarea încălcării drepturilor inculpatului, privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și privind aplicarea în privința lui Hriplenco Vladimir a prevederilor Legii Nr. LP243/2021 din 24/12/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (M.O., 2021, nr. 325-333), pentru infracțiunile prevăzute de art. 186 alin. (2) și art. 217 alin. (2) Cod penal.

5.1. În motivarea recursului ordinar, apărarea critică decizia pronunțată de instanța de apel prin prisma dezacordului cu respingerea în mod neîntemeiat a cerințelor din apelul declarat.

Consideră că pedeapsa sub formă de închisoare cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis, stabilită lui Hriplenco Vladimir prin sentința Judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 27.04.2022 și menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău, este o sancțiune prea severă pentru Hriplenco Vladimir.

Or, ultimul și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii, s-a prezentat în ședința de judecată la etapa cercetării judecătorești și a depus declarații.

În susținerile verbale, avocatul Mihalache Iurie în apărarea drepturilor și intereselor inculpatului, a pledat pentru aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, și, în baza acestor norme, a-i stabilit lui Hriplenco Vladimir, o pedeapsă cât mai blândă, nonprivativă de libertate, dat fiind faptul că inculpatul a recunoscut vina, se căiește de cele comise și are un copil minor la întreținere.

Hriplenco Vladimir a susținut poziția avocatului și a solicitat să fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Apărarea consideră că instanțele de judecată trebuiau să aplice în privința lui Hriplenco Vladimir, dispozițiile art. 76 Codul penal care prevede că, (1) la stabilirea pedepsei se consideră circumstanțe atenuante (f) recunoașterea vinovăției. De asemenea, la pronunțarea sentinței în privința lui Hriplenco Vladimir, instanța urma să aplice dispozițiile art. 78 Cod penal - efectele circumstanțelor atenuante.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanțele de judecată urmau să țină cont de prevederile art. 7 și art. 75 din Codul penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării persoanei vinovate, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, astfel încât acțiunile apelantului nu au prezentat un pericol social sporit pentru societate.

Apărarea a solicitat aplicarea în privința inculpatului Hriplenco Vladimir, a prevederilor Legii Nr. LP243/2021 din 24/12/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (M.O. 2021 nr. 325333), pentru infracțiunile prevăzute de art. 186 alin. (2) și art. 217 alin. (2) Cod penal și încetarea cauzei penale în legătură cu intervenirea actului amnistiei.

Tot la data de 03.06.2022, în timpul întrevederii pe care am avut-o cu Hriplenco Vladimir, ultimul a scris o plângere privitor la condițiile precare de detenție din Penitenciarul Nr. 13. La cererea apărătorului Mihalache Iurie, a parvenit scrisoarea de răspuns nr. 7/M-327/22 (Penitenciarul Nr. 13).

Ca urmare a celor expuse supra, a solicitat Curții de Apel Chișinău să constate încălcarea drepturilor inculpatului Hriplenco Vladimir, privind condițiile de detenție conform alin. (5) art. 385 Cod de procedură penală, reducându-i pedeapsa cu 652 zile, respectiv admiterea cererii privind constatarea încălcării drepturilor inculpatului Hriplenco Vladimir, privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

6. În temeiul art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru respingerea recursului ca inadmisibil.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii contestate, în partea stabilirii pedepsei, din următoarele considerente:

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi

supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează că declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât o dată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

În susținerea acestei statuări, călăuzitoare sunt și prevederile pct. 14.7 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel cu modificările și completările ulterioare, unde este stipulat că, în sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, *chestiunile de fapt* asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sânt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește *chestiunile de drept* pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Din sumarul cererii de recurs declarată în speță, se constată că aceasta este bazată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. **6), 8), 10) și 12)** Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când:

6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;*

8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;*

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

Potrivit recursului ordinar declarat, avocatul Mihalache Iurie, critică decizia instanței de apel, considerând că greșit s-a ajuns la concluzia de menținere a sentinței, pedeapsa penală nu a fost individualizată corect, și neîntemeiat în privința inculpatului Hriplenco Vladimir, nu au fost aplicate prevederile Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și respectiv prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

În continuare, referitor la temeiurile prevăzute la pct. 8) și 12) al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, indicate de apărătorul Mihalache Iurie în recurs ordinar, Colegiul penal lărgit atestă, în primul rând nemotivarea acestora și lipsa unor argumente în sensul dat, iar în al doilea rând reamintește, că cauza penală a fost examinată în procedură simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, la caz, apărarea nu invocă vicierea procedurii enunțate, iar instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a constatat respectarea de către prima instanță a dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult studiind lucrările dosarului se constată că sentința primei instanțe a fost contestată de către partea apărării numai în partea individualizării pedepsei penale, solicitându-se aplicarea unei pedepse mai blânde, însă ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată. Reieșind din aceste considerente, invocarea temeiului privind lipsa elementelor infracțiunii și încadrare juridică greșită a faptei imputate, în recurs, este contrară prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit cărora temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Totodată, statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate mai sus, Colegiul penal lărgit constată ca fiind întemeiate argumentele aduse în recurs cu referire la faptul că instanța de apel a trecut superficial peste argumentele apărării referitor la aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, ca rezultat decizia nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția, limitându-se doar la formulări de ordin general, nu a respectat întocmai prevederile legale, prin urmare aceasta fiind afectată de eroarea de drept prescrisă de pct. 6) a art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel expunându-se asupra solicitării apărării, privind aplicarea în privința inculpatului Hriplenco Vladimir, a Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a notat că ultimului "*... nu îi sunt aplicabile prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021 or, potrivit revendicării formei 246, în privința inculpatului anterior au mai fost aplicate prevederile art. 109 Cod penal pe cauza penală: nr.2011340164 în baza art. 155 alin. (1) Cod penal, nr.2013340095 în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, nr.2012250201 în baza art. 186 alin. (2) Cod*

penal.

... luând în considerare că potrivit art. 6 alin. (1) lit. h) din Legea privind amnistia nr. 243 din 24 decembrie 2021, prevederile art. 1-5 din această lege nu se aplică persoanei: în privința căreia a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art.109 din Codul penal nr. 985/2002.” (pct. 17 din decizia atacată)

În acest context, Colegiul atestă că temei pentru respingerea cererii privind aplicarea amnistiei a servit cauzele penale anterioare a inculpatului Hriplenco Vladimir, în privința căruia ar fi fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art. 109 din Codul penal nr. 985/2002.

Conform art. 6 alin. 1 pct. h) al Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prevederile art. 1-5 nu se aplică persoanei, în privința căreia a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art.109 din Codul penal nr.985/2002.

Colegiul penal lărgit reține, că potrivit revendicării (f.d.31-32, vol. III), în privința inculpatului Hriplenco Vladimir, doar în una din cauzele penale amintite în decizia instanței de apel, au fost aplicate prevederile art. 109 Cod penal. Iar constatările făcute în descriptivul deciziei pronunțate, atestă dezorientarea instanței de apel, și respectiv confundarea cauzelor de înlăturare a răspunderii penale și a cauzelor de excludere a urmăririi penale.

Astfel, înlăturarea răspunderii penale poate avea loc în cazurile amnistiei, grațierii ori împăcării, deci cazuri prevăzute de norma material-penală, iar excluderea urmăririi penale poate avea loc în cazurile prevăzute de norma procesual-penală a art. 275 Cod de procedură penală. Or, înlăturarea răspunderii penale în cazurile prevăzute de art. 109 Cod penal, nu depinde în mod obligatoriu de existența plângerii părții vătămate, așa cum prezența acesteia este prescrisă în art. 276 Cod de procedură penală, ca un atribut obligatoriu pentru pornirea unui proces penal în cazul infracțiunilor enumerate în acest articol.

Mai mult constatările instanței de apel, în speță, nici nu pot fi verificate, astfel sunt nefondate și iluzorii, nefiind probate, sau la materialele dosarului lipsesc în forma lor materială sentințele la care face referire instanța.

Potrivit recursului ordinar declarat de apărător, se solicită inclusiv constatarea încălcării drepturilor inculpatului Hriplenco Vladimir, privind condițiile de detenție conform alin. (5) art. 385 Cod de procedură penală, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Colegiul penal lărgit consideră oportună, întru respectarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO, expunerea argumentată a instanței de apel sub aspectul dat, or din lucrările dosarului nu poate fi identificat cu certitudine lipsa calității de prevenit a inculpatului Hriplenco Vladimir, în cauza penală dată.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția. În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61), din hotărâre trebuie să rezulte cu

claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30).

Colegiul penal lărgit notează că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. În acest sens se reține că hotărârea pronunțată de o instanță trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile aflate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate criticile esențiale formulate de părți.

Astfel, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel și recurs, nominalizate și în prezenta decizie; să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, inclusiv în partea individualizării și stabilirii pedepsei, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului Hriplenco Vladimir, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2022, în partea stabilirii pedepsei, în cauza penală în privința lui *Hriplenco Vladimir XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la *10 august 2023*.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Puica Viorica